

FAR/45-25

სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის
კომერციული ოპერატორი“

2024 წლის ფინანსური
ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	9
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება

სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის“ აქციონერს და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ აუდიტი სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის“ (შემდგომში „კომპანია“, ს/ნ 205170036) ფინანსური ანგარიშგებისა, რომელიც შედგება 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ამავე თარიღში დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე, ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის, მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ კომპანიისგან ბუღალტრთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა და საქართველოში ფინანსური აუდიტის განხორციელებისას საჭირო ეთიკური ნორმების შესაბამისად. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით და ბესსს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი პირობითი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც ასახულია 2024 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში, რომელიც მოვიპოვეთ აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე (სხვა ინფორმაციაზე).

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

კომპანიის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მმართველობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ანგარიშგება შეიცავს თუ არა შეცდომით ან თაღლითობის შედეგად გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული დასკვნა მაღალი დონის რწმუნებაა, თუმცა არ არის გარანტია იმისა, რომ „ასს“-ს შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლის ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

„ასს“-ს შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შესაძლოა გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.

- ჩვენ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს არა იმიტომ, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე, არამედ დავგეგმოთ კონკრეტულ გარემოებაზე მორგებული აუდიტორული პროცედურები.

- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, მათ მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.

- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, ახსნა-განმარტებებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

ივლისი 28, 2025

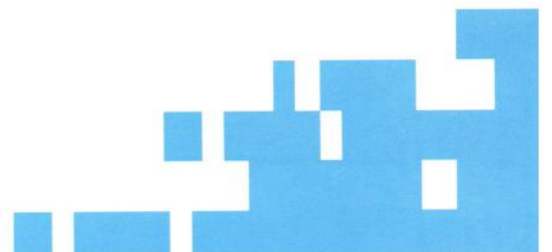
შპს არესემ საქართველო

(Reg. # SARAS-F-279563)

გარიგების პარტნიორი: ალი მურტუა

(Reg. # SARAS-A-577214)

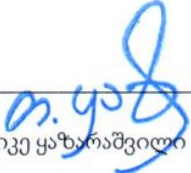
RSM Georgia

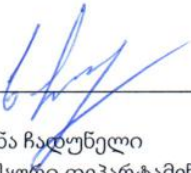

სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი“
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის

ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023
აქტივები			
აქტივი გამოყენების უფლებით	13	2,409,591	2,792,867
ძირითადი საშუალებები		445,803	561,880
არამატერიალური აქტივები		7,423	14,846
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	9	-	-
გაცემული სესხი		-	908,242
სხვა ფინანსური აქტივები		-	6,710
სავაჭრო და სხვა მოვალეობები	10	7,745,231	-
გრძელვადიანი აქტივები		10,608,048	4,284,545
მარაგები		1,725	2,795
სავაჭრო და სხვა მოვალეობები	10	135,384,521	89,551,216
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	33,042,228	28,052,230
მოკლევადიანი აქტივები		168,428,474	117,606,241
სულ აქტივები		179,036,522	121,890,786
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი		254,724	254,724
მესაკუთრის არაფულადი შენატანების რეზერვი		(15,660)	(15,660)
ძირითადი საშუალებების გადაფასების ნამძტი		707,505	707,505
გაუნაწილებელი მოგება		34,049,299	32,201,966
სულ კაპიტალი	12	34,995,868	33,148,535
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	13	2,591,900	2,918,183
გრძელვადიანი ვალდებულებები		2,591,900	2,918,183
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	140,974,569	85,022,667
საიჯარო ვალდებულებები	13	327,249	289,915
მოკლევადიანი საგადასახადო ვალდებულება		146,936	511,486
მოკლევადიანი ვალდებულებები		141,448,754	85,824,068
სულ ვალდებულებები		144,040,654	88,742,251
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		179,036,522	121,890,786

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ
2025 წლის 28 ივლისს და მისი სახელით ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:

თორნიკე ყაზარაშვილი
გენერალური დირექტორი

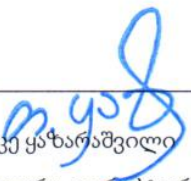

ხათუნა ჩაღუნელი
ფინანსური დეპარტამენტის
უფროსი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10 - 37 გვერდებზე

სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი“
2024 წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ლარი	შენიშვნა	2024	2023
შემოსავალი	5	799,214,214	513,846,556
რეალიზაციის თვითღირებულება	5	(793,004,937)	(506,907,461)
საერთო მოგება		6,209,277	6,939,095
სხვა შემოსავალი	6	12,604	1,560,415
ადმინისტრაციული ხარჯები	7	(6,657,381)	(5,575,241)
გაუფასურების ზარალები სავაჭრო მოთხოვნებზე, წმინდა	15	(396,288)	(743,733)
მოგება/(ზარალი) საოპერაციო საქმიანობიდან		(831,788)	2,180,536
ფინანსური შემოსავალი		3,662,702	5,778,844
ფინანსური ხარჯები		(412,886)	(444,703)
წმინდა ფინანსური შემოსავალი	8	3,249,816	5,334,141
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში ზარალების წილი	9	(570,695)	(950,514)
მოგება დაბეგვრამდე		1,847,333	6,564,163
მოგების გადასახადი		-	-
წლის მოგება		1,847,333	6,564,163
სხვა სრული შემოსავალი			
ერთეულები, რომლებიც არასოდეს იქნება რეკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში		-	-
ძირითადი საშუალებების გადაფასება		-	-
სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		-	-
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		1,847,333	6,564,163

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2025 წლის 28 ივლისს და მისი სახელით ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:

თორნიკე ყაზარაშვილი
გენერალური დირექტორი

ხათუნა ჩადუნელი
ფინანსური დეპარტამენტის უფროსი

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10 - 37 გვერდებზე.

სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი“
2024 წლის საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

ლარი	სააქციო კაპიტალი	მესაკუთრის არაფულადი შენატანების რეზერვი	ძირითადი საშუალებების გადაფასების ნამეტი	აუნაწილებელ ი მოგება	ულ კაპიტალი
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	254,724	(15,660)	707,505	25,637,803	26,584,372
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის მოგება	-	-	-	6,564,163	6,564,163
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	-	6,564,163	6,564,163
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	254,724	(15,660)	707,505	32,201,966	33,148,535
ნაშთი 2024 წლის 1 იანვარს	254,724	(15,660)	707,505	32,201,966	33,148,535
მთლიანი სრული ზარალი წლის მოგება	-	-	-	1,847,333	1,847,333
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	-	1,847,333	1,847,333
ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბერს	254,724	(15,660)	707,505	34,049,299	34,995,868

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ
2025 წლის 28 ივლისს და მისი სახელით ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:

თორნიკე ყაზარაშვილი
გენერალური დირექტორი

ხათუნა ჩადუნელი
ფინანსური დეპარტამენტის
უფროსი

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად,
რომელიც განუყოფელი ნაწილია ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10 - 37 გვერდებზე.

ლარი	შენიშვნა	2024	2023
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
წლის მოგება		1,847,333	6,564,163
კორექტირებები:			
ცვეთა და ამორტიზაცია		571,184	563,839
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებზე, წმინდა:	16	9,317,018	1,231,583
წმინდა ფინანსური შემოსავალი		(3,249,816)	(5,333,778)
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში ზარალის წილი	9	570,695	950,151
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე და			
პროცენტის გადახდამდე		9,056,413	3,975,958
მარაგები		1,070	1,025
მოკლევადიანი საგადასახადო ვალდებულება		(364,551)	(1,718,678)
სავაჭრო და სხვა მოვალეობები		(62,895,553)	(30,714,561)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები		55,334,416	27,184,691
სახელშეკრულებო ვალდებულება		-	(16,155,942)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი			
ნაკადები პროცენტის გადახდამდე		1,131,794	(17,427,507)
გადახდილი პროცენტი	13	(412,886)	(473,962)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა			
ფულადი სახსრები/(საოპერაციო საქმიანობაში			
გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები)		718,908	(17,901,469)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
მიღებული პროცენტი	8	3,689,452	5,243,687
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(64,408)	(28,840)
გაცემული სესხი		908,242	(908,242)
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა			
ფულადი სახსრები		4,533,286	4,306,605
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობებიდან			
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	13	(288,949)	(227,873)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა			
ფულადი სახსრები		(288,949)	(227,873)
წმინდა (კლება)/მატება ფულად სახსრებსა და მათ			
ეკვივალენტებში		4,963,245	(13,822,737)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები			
1 იანვარს	11	28,052,233	41,886,981
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად			
სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		26,750	(12,017)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები			
31 დეკემბერს	11	33,042,228	28,052,230

თორნიკე ყაზარაშვილი
გენერალური დირექტორი

ხათუნა ჩადუნელი
ფინანსური დეპარტამენტის
უფროსი

შენიშვნა	გვერდი	შენიშვნა	გვერდი
1. ანგარიშვალდებული საწარმო	11	12. კაპიტალი და რეზერვები.....	16
2. მომზადების საფუძველი	12	13. იჯარები.....	17
3. სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა.....	12	14. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18
4. შეფასებისა და მსჯელობების გამოყენება.....	12	15. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა	18
5. შემოსავალი და რეალიზაციის თვითღირებულება.....	13	16. პირობითი ვალდებულებები	23
6. სხვა შემოსავალი.....	14	17. დაკავშირებული მხარეები	24
7. ადმინისტრაციული ხარჯები	14	18. შემდგომი მოვლენები	25
8. წმინდა ფინანსური შემოსავალი.....	15	19. შეფასების საფუძველი.....	25
9. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	15	20. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ.....	25
10. სავაჭრო და სხვა მოვალეობი	15	21. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული	37
11. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16		

1. ანგარიშვალდებული საწარმო

(a) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი“ (შემდგომში „კომპანია“) დაარსდა საქართველოში 2006 წლის 1 სექტემბერს, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. 2011 წლის 18 აგვისტოს, შპს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი“ სააქციო საზოგადოებად გარდაიქმნა, საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის 2011 წლის 10 აგვისტოს #142 ბრძანების საფუძველზე. „კომპანიის“ რეგისტრაციის ნომერია: 205170036.

„კომპანიის“ იურიდიული მისამართია: ბარათაშვილის ქუჩა №2, თბილისი, საქართველო.

„კომპანიის“ ძირითადი საქმიანობა მოიცავს საბალანსო ელექტროენერგიითა და გარანტირებული სიმძლავრით ვაჭრობას, ელექტროენერგიის იმპორტ-ექსპორტს და საქართველოში ელექტროენერგიით ვაჭრობის პროცესების ხელშეწყობას.

„ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, 2010 წლის სექტემბრიდან ქვეყნის ერთიანი ელექტროენერგეტიკული სისტემის მდგრადობას, უსაფრთხო და საიმედო ფუნქციონირებას ემსახურება გარანტირებული სიმძლავრე. გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს წარმოადგენს თბოელექტროსადგურები, რომლებიც უნდა აკმაყოფილებდეს კანონმდებლობით განსაზღვრული ტექნიკური პარამეტრების მოთხოვნებს. თერმული გარანტირებული სიმძლავრის მინიმალური რაოდენობა თითოეული წყაროსთვის და პერიოდისთვის განისაზღვრება საქართველოს მთავრობის მიერ. „ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ბაზრის წესები“-ს მიხედვით, გარანტირებული სიმძლავრით ვაჭრობა ხორციელდება მხოლოდ „კომპანიის“ მიერ. 2014 წლის 31 აგვისტომდე ზემოთხსენებულ ოპერაციებში „კომპანია“ მოქმედებდა როგორც აგენტი და არა როგორც პირდაპირი გამყიდველი (პრინციპალი). მას შემდეგ, რაც 2014 წლის 1 სექტემბერს კანონმდებლობაში ცვლილებები შევიდა, „კომპანია“ მოქმედებს გარანტირებული სიმძლავრის ოპერაციებში როგორც პირდაპირი გამყიდველი.

„კომპანიის“ ძირითადი საქმიანობები განსაზღვრულია „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ საქართველოს კანონითა და საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის 2006 წლის 30 აგვისტოს №77 ბრძანებით დადგენილი „ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ბაზრის წესებით“. 1999 წლის 30 აპრილით დათარიღებული საქართველოს კანონი „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ ძალადაკარგულად გამოცხადდა 2019 წლის 27 დეკემბერს, როდესაც ძალაში შევიდა ახალი კანონი „საქართველოს ეროვნული ენერგომომარაგება და წყალმომარაგება“. ახალი კანონი განსაზღვრავს მომავალი ბაზრების ზოგად ჩარჩოს და იძლევა მითითებებს გარდამავალი პერიოდისთვის.

„კომპანიის“ დამფუძნებელი და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მთავრობა. 2020 წლის 28 თებერვალს, კომპანიის პირდაპირი მშობელი კომპანია სს „საპარტნიორო ფონდი“ იქნა ჩანაცვლებული საქართველოს მთავრობის მიერ. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღისთვის, კომპანიის პირდაპირი და საბოლოო მშობელი კომპანია იყო საქართველოს მთავრობა, წარმოდგენილი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია მე-19 შენიშვნაში.

(b) საქართველოს ბიზნეს გარემო

კომპანიის საქმიანობა ძირითადად ხორციელდება საქართველოში. შესაბამისად, კომპანიაზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სტრუქტურები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი ექვემდებარებიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო და ფისკალურ სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის.

2022 წლის თებერვალში, რუსეთის ფედერაციასა და უკრაინას შორის შეიარაღებული კონფლიქტის გამო, რიგმა ქვეყნებმა დააწესეს სანქციები რუსეთის ფედერაციის წინააღმდეგ. კონფლიქტი გავლენას ახდენს არა მხოლოდ ორი ქვეყნის ეკონომიკურ საქმიანობაზე, არამედ გლობალურ ეკონომიკაზეც. სანქციების შედეგად, მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში გაიზარდა ფასები საყოფაცხოვრებო საქონელსა და სურსათზე, დაირღვა არსებული კავშირები რესურსების მიწოდებას შორის, ინფლაცია ასევე მოქმედებს ფასებზე და ანალიტიკოსები ასევე პროგნოზირებენ ეკონომიკურ გავლენას გლობალურ ინდუსტრიაზე. საქართველოს ეკონომიკაც დაზარალდა აღნიშნული მოვლენების გამო და ექვემდებარება მომავალ გაურკვევლობებს, ზემოთ აღწერილის შესაბამისად; მეორე მხრივ, 2023 წელს საქართველოს ეკონომიკის 7%-მდე ზრდა დაფიქსირდა, რაც გამოწვეულია ექსპორტისა და ტურიზმიდან მიღებული უფრო მაღალი შემოსავლებით და ძლიერი კერძო მოხმარებით. ასევე, ერთნიშნა ეკონომიკური ზრდა არის მისალოდნელი 2024 წელს.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას კომპანიის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. ბიზნეს გარემო მომავალში შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

2. მომზადების საფუძველი

(a) შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს აღრიცხვის სტანდარტები“) სრულ შესაბამისობაში.

3. სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“), რომელიც „კომპანიის“ სამუშაო ვალუტას წარმოადგენს. შესაბამისად, წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ფინანსური ინფორმაცია წარმოდგენილია ლარში. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს სავალუტო ერთეულამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფასს აღრიცხვის სტანდარტებთან შესაბამისობაში, რაც ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს ისეთი მსჯელობების, შეფასებებისა და დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკების გამოყენებასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობებზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. შეფასებების გადახედვები აღიარებულია პერსპექტიულად.

ინფორმაცია იმ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებასთან დაკავშირებული მსჯელობების შესახებ, რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, განსაზღვრულია შემდეგ შენიშვნებში:

შენიშვნა 22 (გ) -განსაზღვრა იმისა მოქმედებს კომპანია პრინციპალის თუ აგენტის სახით გარანტირებული სიმძლავრის და საბალანსო ელექტროენერგიის გაყიდვის გარიგებებში.

ინფორმაცია საანგარიშგებო თარიღისთვის დაშვებებსა და შეფასებებთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობების შესახებ, რომლებიც მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების არსებითი კორექტირების გამოწვევის მნიშვნელოვან რისკს ატარებენ, განხილულია შემდეგ შენიშვნებში:

შენიშვნა 17(b)(ii) – მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის შეფასება სავაჭრო მოთხოვნებისთვის;

სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

სამართლიანი ღირებულება, შეფასების ტექნიკაში გამოყენებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, იყოფა სამართლიანი ღირებულების იერარქიის შემდეგ დონეებად:

- დონე 1: აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი) იდენტური აქტივებისა ან ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: ამოსავალი მონაცემები აქტივისა ან ვალდებულებისთვის, გარდა კოტირებული ფასებისა, რომლებიც შეტანილია 1-ელ დონეში, და რომლებიც ემპირიულია პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან არაპირდაპირ (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- დონე 3: ამოსავალი მონაცემები აქტივისა ან ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები).

თუ აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული ამოსავალი მონაცემების კატეგორიებად დაყოფა შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების იერარქიის სხვადასხვა დონის ფარგლებში, მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შეფასება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეს მიეკუთვნება, რომელსაც მიეკუთვნება ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემები, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გაკეთებული დაშვებების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 17 - სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა.

5. შემოსავალი და რეალიზაციის თვითღირებულება

ლარი	2024	2023
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან		
შემოსავალი საბალანსო ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან	629,782,442	341,433,729
შემოსავალი გარანტირებული სიმძლავრის მომსახურებიდან	154,644,934	154,022,623
შემოსავალი ელექტროენერგიის ექსპორტიდან	8,108,338	10,662,656
შემოსავალი ფიქსირებული ტარიფის მქონე მომსახურებიდან	5,577,912	5,502,136
შემოსავალი პირდაპირი ხელშეკრულებებიდან (იმპორტი)	1,100,588	2,225,412
სულ შემოსავალი	799,214,214	513,846,556

ლარი	2024	2023
გაყიდული საბალანსო ელექტროენერგიის თვითღირებულება	(629,782,442)	(341,433,729)
გარანტირებული სიმძლავრის მომსახურების თვითღირებულება	(154,644,934)	(154,022,623)
ექსპორტირებული ელექტროენერგიის თვითღირებულება	(7,338,743)	(9,225,697)
იმპორტირებული ელექტროენერგიის თვითღირებულება - პირდაპირი ხელშეკრულებები	(1,238,818)	(2,225,412)
რეალიზებული ელექტროენერგიის/ გაწეული მომსახურების ჯამური თვითღირებულება	(793,004,937)	(506,907,461)

„კომპანია“ ფლობს ბუნებრივ მონოპოლიას საბალანსო ელექტროენერგიის ბაზარზე. საბალანსო ელექტროენერგიის ფასები განისაზღვრება საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს მიერ გამოშვებული „ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ბაზრის წესების“ შესაბამისად.

გაწეული მომსახურების ფიქსირებული ტარიფი - 0.00019 ლარის ოდენობით თითო კვ/სთ-ზე, განისაზღვრება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის ("სემეკ") 2008 წლის 4 დეკემბრის გადაწყვეტილების მიხედვით.

(a) მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის ჩაშლა

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში, შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ჩაშლილია ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრების მიხედვით.

ლარი	2024	2023
ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრები		
ადგილობრივი	791,105,876	503,183,900
უცხოური	8,108,338	10,662,656
სულ შემოსავალი	799,214,214	513,846,556

(b) სახელშეკრულებო ნაშთები

მოცემული ცხრილი ასახავს ინფორმაციას მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილ მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე.

ლარი	2024	2023
"სავაჭრო და სხვა მოვალეობები" შეტანილი მოთხოვნები,		
გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით	141,512,951	89,199,554
სახელშეკრულებო ვალდებულება	-	-

ბიზნეს საქმიანობის ბუნებიდან გამომდინარე, კომპანიას არ აქვს სახელშეკრულებო აქტივები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან.

6. სხვა შემოსავალი

ლარი	2024	2023
მომხმარებელთა ჯარიმები დაგვიანებული გადახდებისთვის	8,920,730	2,048,265
გაუფასურების ზარალები სავაჭრო მოთხოვნებზე, წმინდა	(8,920,730)	(487,850)
სხვა	12,604	-
	12,604	1,560,415

ჯარიმიდან მიღებული შემოსავალი 2,231,258 ლარის ოდენობით წარმოადგენს 2021 წლის ივლისიდან 2023 წლის 31 დეკემბრამდე დარიცხულ ჯარიმებს, რომლებიც კომპანიამ 2024 წლის საანგარიშგებო პერიოდში აღიარა, 2024 წლის 31 მაისს ხელმოწერილი ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე.

7. ადმინისტრაციული ხარჯები

ლარი	2024	2023
პერსონალის ხარჯები	5,126,806	4,315,769
ცვეთა და ამორტიზაცია*	571,184	563,839
წარმომადგენლობითი და მივლინების ხარჯები	177,005	206,103
საოფისო ხარჯები	152,185	162,232
პროფესიული მომსახურება**	141,786	103,665
კომუნალური ხარჯები	48,329	53,209
სატრანსპორტო საშუალებების ტექნიკური მხარდაჭერა	45,093	40,586

და შეკეთება		
საწვავი	40,937	29,144
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	5,150	22,157
დაზღვევა	6,207	11,906
ჯარიმის ხარჯები	155,582	-
სხვა	187,117	66,631
	6,657,381	5,575,241

*ცვეთა და ამორტიზაცია მოიცავს აქტივები გამოყენების უფლებით და არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციას 383 ათასი ლარის და 7 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად (2023: 382 ათასი ლარი და 11 ათასი ლარი).

**ზემოაღნიშნული პროფესიული მომსახურება მოიცავს კანონმდებლობით დადგენილი აუდიტორული მომსახურებისთვის გადახდილ საფასურს 71 ათასი ლარის ოდენობით (2023: 71 ათასი ლარი).

8. წმინდა ფინანსური შემოსავალი

ლარი	2024	2023
საპროცენტო შემოსავალი	3,689,452	5,243,690
საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა	-	535,154
ფინანსური შემოსავალი	3,689,452	5,778,844
საიჯარო ვალდებულებებზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯი	(412,886)	(444,703)
საკურსო სხვაობით განპირობებული ზარალი	(26,750)	-
ფინანსური ხარჯები	(439,636)	(444,703)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული წმინდა ფინანსური შემოსავალი	3,249,816	5,334,141

9. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

კომპანია ფლობს წილს სს "საქართველოს ენერგეტიკულ ბირჟაში", რომელიც დაარსდა 2019 წლის დეკემბერში, თანაბარი წილობრივი მონაწილეობით - 50-50%, რომელსაც ფლობენ კომპანია და სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა". სს "საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟა" წარმოადგენს ელექტროენერგიის ორგანიზებული ბაზრების ოპერატორს და ყოველდღიური ბაზრების საქმიანობას უზრუნველყოფს.

წესდების პირობების ანალიზის შედეგად, რომელთა საფუძველზეც დაარსდა სუბიექტი, ხელმძღვანელობამ დაადგინა, რომ კომპანია და სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ ერთობლივად აკონტროლებენ სს "საქართველოს ენერგეტიკულ ბირჟას". შესაბამისად, 2024 და 2023 წლების 31 დეკემბრისთვის, სააქციო წილი საწარმოში აღირიცხა როგორც „ერთობლივი საწარმო“ აღრიცხვის წილობრივი მეთოდის გამოყენებით.

10. სავაჭრო და სხვა მოვალეობი

ლარი	2024	2023
მიმდინარე ნაწილი		
საბალანსო ელექტროენერგია	111,420,069	59,964,246
გარანტირებული სიმძლავრე	22,187,137	28,625,377
დარიცხული ჯარიმები	948,505	351,662
გაწეული მომსახურება	484,286	573,081
პირდაპირი ხელშეკრულებები	180,878	36,850
წინასწარ გადახდილი ხარჯები	163,646	-
სულ მიმდინარე ნაწილი	135,384,521	89,551,216
გრძელვადიანი ნაწილი	7,745,231	-
სულ გრძელვადიანი ნაწილი	7,745,231	-
	143,129,752	89,551,216

კომპანიაზე საკრედიტო რისკის გავლენა წარმოდგენილია მე-15 შენიშვნაში.

სავაჭრო და სხვა მოვალეობები 7,745,231 ლარის ოდენობით წარმოადგენს დებიტორული მოთხოვნის ნაშთს, რომლის გადახდაც უნდა მოხდეს ეტაპობრივად 2028 წლის 31 მაისამდე.

11. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ლარი	2024	2023
საბანკო ნაშთები	33,042,228	28,052,230
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში	33,042,228	28,052,230

კომპანიის დაქვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკზე წარმოდგენილია შენიშვნაში 15.

12. კაპიტალი და რეზერვები

(a) სააქციო კაპიტალი

ლარი	ჩვეულებრივი აქციები	
აქციების რაოდენობა	2024	2023
ავტორიზებული აქციები	87,309	87,309
სააქციო კაპიტალის ზრდა	167,415	167,415
ნომინალური ღირებულება	1 ლარი	1 ლარი
გამოშვებული 31 დეკემბრის	254,724	254,724

ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილი არიან მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები და კომპანიის შეხვედრებზე აქვთ ხმის მიცემის უფლება - თითო ხმა თითო აქციაზე.

„მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს ახალმა კანონმა განსაზღვრა განთავსებული კაპიტალის ვადა და კომპანიას 2025 წლის პირველ პერიოდამდე ავალდებულებს შესაბამისობის უზრუნველყოფას. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას არ განუსაზღვრავს განთავსებული კაპიტალი.

(b) დივიდენდები

2022 წლის 1 იანვრიდან, შუალედური ან წლიური ფინანსური შედეგების გათვალისწინებით, სააქციო საზოგადოებას აქვს უფლება, კანონით დადგენილი წესით, მიიღოს გადაწყვეტილება მოგების განთავსებულ აქციებზე დივიდენდების სახით განაწილების შესახებ, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- დივიდენდების განაწილებამდე ან მათი განაწილების შემდეგ, სააქციო საზოგადოების უკანასკნელ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი წმინდა აქტივები, იმ განთავსებულ კაპიტალზე (დამატებული კანონით ან წესდებით განსაზღვრული რეზერვები) ნაკლებია, რომელიც არ შეიძლება განაწილდეს აქციონერებზე.
- გასანაწილებელი დივიდენდების ოდენობა აჭარბებს სააქციო საზოგადოების უკანასკნელ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ წმინდა მოგების ოდენობას, ან შუალედური დივიდენდების შემთხვევაში, მოგებას, რომელიც მიღებულია უკანასკნელი ფინანსური ანგარიშგების შედგენის შემდეგ, დამატებული ნებისმიერი გადმოტანილი მოგება და თავისუფალი რეზერვებიდან მიღებული ოდენობები, გამოკლებული ნებისმიერი გადმოტანილი ზარალი და რეზერვებში განთავსებული ოდენობები, კანონისა ან წესდების შესაბამისად.
- დივიდენდების განაწილების თარიღისთვის ან დივიდენდების განაწილების შემდეგ, სააქციო საზოგადოება გახდება გადახდისუუნარო ან გადახდისუუნარობის რისკის წინაშე დადგება.

(c) მესაკუთრის არაფულადი შენატანების რეზერვი

სხვაობა რეგისტრირებულ საექციო კაპიტალს და შეტანილი საზღაურის სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება როგორც "მესაკუთრის არაფულადი შენატანის რეზერვი" საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში.

(d) ძირითადი საშუალებების გადაფასების ნამეტი

გადაფასების ნამეტი უკავშირდება ძირითადი საშუალებების გადაფასებას სააღრიცხვო პოლიტიკების შესაბამისად.

13. იჯარები

კომპანიის საიჯარო ხელშეკრულებები უკავშირდება საოფისე ფართის იჯარებს. 2021 წლის აპრილში, ოფისის იჯარის ხელშეკრულებას ვადა გაუვიდა და კომპანიამ გააფორმა ახალი საიჯარო ხელშეკრულება იგივე მეიჯარესთან. ახალი ხელშეკრულების შედეგად, კომპანიამ აღიარა აქტივი გამოყენების უფლებით. საიჯარო ვადა განისაზღვრა სახელშეკრულებო ვადით - 10 წელი.

იჯარებისთვის საიჯარო ვალდებულებების შეფასებისას, კომპანია ადისკონტირებს საიჯარო გადახდებს მისი ზღვრული სასესხო განაკვეთის გამოყენებით იჯარის აღიარების თარიღისთვის. 2021 წელს გამოყენებული ზღვრული სასესხო განაკვეთი დაახლოებით 13% იყო.

აქტივები გამოყენების უფლებით და დაკავშირებული საიჯარო ვალდებულებები, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი არიან ცალკე მუხლების სახით. იჯარების დაფარვის ვადის ანალიზი წარმოდგენილია შენიშვნაში .

აქტივები გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულებები 2023 წლის 1 იანვრისთვის, 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ:

ლარი	ოფისის იჯარა
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	3,175,096
ცვეთის დარიცხვა წლის განმავლობაში	(382,229)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის	2,792,867
ცვეთის დარიცხვა წლის განმავლობაში	(383,276)
ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბრის	2,409,591

საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები 2023 წლის 1 იანვრისთვის, 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის, წარმოდგენილია ქვემოთ:

ლარი	ოფისის იჯარა
საიჯარო ვალდებულებები 2023 წლის 1 იანვრისთვის	(3,465,230)
პროცენტის დარიცხვა	(444,703)
საიჯარო ვალდებულების დაფარვა	701,835
საიჯარო ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	(3,208,098)
პროცენტის დარიცხვა	(412,886)
საიჯარო ვალდებულების დაფარვა	701,835
საიჯარო ვალდებულებები 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის	(2,919,149)

ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში აღიარებული ოდენობები

ლარი	2024	2023
საიჯარო ვალდებულების დაფარვები	(288,949)	(227,873)
გადახდილი პროცენტი	(412,886)	(473,962)
სულ ფულადი ნაკადების გადინება იჯარებისთვის	(701,835)	(701,835)
მოკლევადიანი საიჯარო ვალდებულებები	(327,249)	(289,915)
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულებები	(2,591,900)	(2,918,183)

14. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

ლარი	2024	2023
საბალანსო ელექტროენერგია	117,605,604	58,812,091
გარანტირებული სიმძლავრე	22,027,770	25,374,095
ექსპორტირებული ელექტროენერგია	45,778	101,040
პირდაპირი ხელშეკრულება (იმპორტი)	152,880	-
მიღებული მომსახურება	106,364	3,138
სხვა ვალდებულებები	1,036,173	732,303
	140,974,569	85,022,667

კომპანიის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებული სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკებზე დაქვემდებარება განხილულია მე-15 შენიშვნაში.

15. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა

(a) სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი ფასის მიახლოება. თუმცა, განუსაზღვრელობების გათვალისწინებით და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებიდან გამომდინარე, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული, როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებელი გაყიდვაში ან ვალდებულებების გადაცემაში.

კომპანიამ განსაზღვრა სამართლიანი ღირებულებები შეფასების ტექნიკების გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანს წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს შეფასების თარიღისთვის, ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებულ ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილ ფასს. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს საბაზრო შედარების მიდგომას.

ხელმძღვანელობის შეფასებით ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება მათ საბალანსო ღირებულებას არის მიახლოებული.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად კომპანია შემდეგი რისკების წინაშე დგას:

- საკრედიტო რისკი (იხილეთ i);
- ლიკვიდურობის რისკი (იხილეთ ii);
- საბაზრო რისკი (იხილეთ iii).

ამ შენიშვნაში მოცემულია ინფორმაცია ზემოთ ჩამოთვლილ თითოეულ რისკზე კომპანიის დაქვემდებარების შესახებ, ასევე კომპანიის მიზნებზე, პოლიტიკებსა და რისკების შეფასებისა და მართვის პოლიტიკებსა და პროცესებზე და კომპანიის მიერ კაპიტალის მართვაზე. დამატებითი რაოდენობრივი ახსნა-განმარტებები ასევე შეტანილია წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში.

(i) რისკის მართვის სტრუქტურა

კომპანიის ხელმძღვანელობას აკისრია მთლიანი პასუხისმგებლობა კომპანიის რისკების მართვის სტრუქტურის დადგენასა და ზედამხედველობაზე. კომპანიის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის რისკების მართვის პოლიტიკის შემუშავებასა და მონიტორინგზე. კომპანიის რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება მის წინაშე არსებული რისკების

იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკებისა და საზღვრების დაცვის მონიტორინგისთვის. რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები რეგულარულად გადაიხედება ბაზრის პირობებისა და კომპანიის საქმიანობაში ცვლილებების ასახვის მიზნით. სასწავლო და მართვის სტანდარტების და პროცედურების გამოყენებით კომპანიის მიზანს წარმოადგენს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემოს შექმნა, რომელშიც ყველა თანამშრომელს გააზრებული ექნება თავისი ფუნქცია და ვალდებულება.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს კომპანიის ფინანსური ზარალის რისკს, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაჰენტი ვერ დააკმაყოფილებს მის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და ამგვარი რისკი ძირითადად წარმოიშობა კომპანიის კლიენტების მიმართ არსებულ მოთხოვნებთან და ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებთან მიმართებაში.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს. მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე საანგარიშგებო თარიღისთვის იყო შემდეგი:

ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2024	2023
სავაჭრო მოთხოვნები*	142,966,106	89,551,216
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	33,042,228	28,052,230
	176,008,334	117,603,446

სავაჭრო მოთხოვნები

კომპანიის საკრედიტო რისკი ძირითადად განპირობებულია თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლებით. თუმცა, ხელმძღვანელობა ასევე განიხილავს „კომპანიის“ მომხმარებელთა ბაზის დემოგრაფიულ მონაცემებს, იმ მრეწველობებისა და ქვეყნის დეფოლტის რისკების ჩათვლით, რომლებშიც მომხმარებლები საქმიანობენ, რადგან ამ ფაქტორებმა შეიძლება გავლენა იქონიონ საკრედიტო რისკზე. კომპანიის შემოსავალი ძირითადად უკავშირდება გაყიდვების ოპერაციებს რამდენიმე კლიენტთან: თელმიკო, სს „EP Georgia Supply“, სს „ენერგო პრო ჯორჯია“. 2024 წლის განმავლობაში კომპანიის საექსპორტო გაყიდვები ხორციელდებოდა აზერბაიჯანში, თურქეთსა და სომხეთში (2023 წელს: აზერბაიჯანი, თურქეთი და სომხეთი).

კომპანიის ხელმძღვანელობამ შეიმუშავა საკრედიტო პოლიტიკა, რომლის თანახმადც ყველა ახალი კლიენტის კრედიტუნარიანობა ინდივიდუალურად ფასდება კომპანიის სტანდარტული გადახდის და მიწოდების პირობების შეთავაზებამდე. კომპანიის მიმოხილვა მოიცავს გარე წყაროებიდან მიღებული ინფორმაციის ანალიზს, ხელმისაწვდომობის შემთხვევაში.

კანონმდებლობაში 2014 წლის 1 სექტემბრიდან შეტანილი ცვლილებების შედეგად, კომპანია მოქმედებს პრინციპალის სახით და კისრულობს ყველა საკრედიტო რისკს გაყიდული საბალანსო და გარანტირებული ელექტროენერგიისთვის. არსებული შეთანხმებების ფარგლებში, კომპანია: ა) ვალდებულია გადაუხადოს ელექტროენერგიის მწარმოებლებს წარმოებული და მიწოდებული საბალანსო და გარანტირებული ელექტროენერგიისთვის; ბ) ვალდებულია შეიძინოს წინასწარ განსაზღვრული ელექტროენერგიის მოცულობის მინიმალური ოდენობა, თუ მომწოდებელი ვერ გაყიდის მას პირდაპირი ხელშეკრულებების საშუალებით; გ) გასწევს მომსახურებას პირდაპირ მის კლიენტებზე და სხვა არცერთი მხარე არ არის ჩართული.

კომპანიის მომხმარებლების 90%-ზე მეტი უკვე რამდენიმე წელია აწარმოებს გარიგებებს კომპანიასთან და ზარალს იშვიათად ჰქონია ადგილი. კლიენტების საკრედიტო რისკის მონიტორინგის დროს, კლიენტები ჯგუფდებიან მათი საკრედიტო მახასიათებლების მიხედვით, გეოგრაფიული ადგილმდებარეობის, ასაკობრივი პროფილის, დაფარვის ვადების და წარსული ფინანსური სირთულეების არსებობის გათვალისწინებით. სავაჭრო მოთხოვნები კომპანიის საბითუმო მომხმარებლებს უკავშირდება. მოქმედი კანონმდებლობა არ ითვალისწინებს წინასწარ

გარანტიებს. სავაჭრო და სხვა მოვალეობთან დაკავშირებით ზოგადად არ მოითხოვება რაიმე სახის უზრუნველყოფა.

2024 და 2023 წლების 31 დეკემბრისთვის, კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნების დაახლოებით 100% უკავშირდებოდა ადგილობრივ საბითუმო კლიენტებს. 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის, კომპანიამ დაარეგისტრირა 57 ადგილობრივი საბითუმო მომხმარებელი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 64 მომხმარებელი).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები

კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნებიდან წარმოშობილ საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარების შეჯამება:

ლარი	საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	31 დეკემბერი 2024		31 დეკემბერი 2023	
		ბრუტო	გაუფასურება	ბრუტო	გაუფასურება
დაბალი რისკი	არა	55,199,206	(2,902,890)	62,098,502	(141,579)
მაღალი რისკი	კი	106,779,300	(15,945,864)	36,984,452	(9,390,159)
		<u>161,978,506</u>	<u>(18,848,754)</u>	<u>99,082,954</u>	<u>(9,531,738)</u>

მომხმარებელთა საკრედიტო რისკის მონიტორინგის დროს, მომხმარებლები ჯგუფდებიან მათი საკრედიტო მახასიათებლების მიხედვით, ხანდაზმულობის პროფილი, დაფარვის ვადა და წარსულში არსებული ფინანსური სირთულეები.

დაბალი რისკი - კონტრაგენტებს, ახლო მომავალში, აქვთ მათი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვალდებულებების დაკმაყოფილების ძლიერი უნარი და ეკონომიკური და ბიზნეს გარემოს მომავალი უარყოფითი ცვლილებები, არ არის სავარაუდო, რომ შეამცირებს კლიენტის უნარს დააკმაყოფილოს თავისი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვალდებულებები. საშუალო შეწონილი ზარალის განაკვეთი დაბალი რისკის ხარისხისთვის არის დაახლოებით 0.9% (2023: 0.9%).

მაღალი რისკი - კონტრაგენტებს, ახლო მომავალში, აქვთ მათი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვალდებულებების დაკმაყოფილების სუსტი უნარი და ეკონომიკური და ბიზნეს გარემოს მომავალი უარყოფითი ცვლილებები სავარაუდოდ შეამცირებს კონტრაგენტების უნარს დააკმაყოფილონ მათი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვალდებულებები. საშუალო შეწონილი ზარალის განაკვეთი მაღალი რისკის ხარისხისთვის არის 100%. კომპანია მის 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებულ მოთხოვნებს მაღალი რისკის კატეგორიაში კლასიფიცირდება.

კომპანია განსაზღვრავს გაუფასურების რეზერვს, რომელიც წარმოადგენს მოსალოდნელი ზარალის მისეულ შეფასებას სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში. მოცემული რეზერვის ძირითადი შემადგენელი ნაწილია ინდივიდუალური ზარალის კომპონენტი. კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნები ძირითადად ადგილობრივ კლიენტებს უკავშირდება, რომლებსაც კომპანიასთან მუშაობის გრძელვადიანი გამოცდილება და კარგი საკრედიტო პოზიცია აქვთ.

ზემოაღნიშნულ მაღალი რისკის მქონე ნაშთებში შეტანილი სავაჭრო მოთხოვნების ბალანსები ღირებულებით 37,291,133 ლარი და 1,962,209 ლარი (2023: 26,084,462 ლარი და 1,509,831 ლარი) დაკავშირებულია სს „ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხანასა“ და შპს „ჯორჯიან მანგანუზთან“, შესაბამისად. ხელმძღვანელობის შეფასებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღნიშნული ნაშთებიდან არის არა-არსებითი, საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 11 დეკემბრით დათარიღებული N2233 დადგენილების მიხედვით, რომელიც სს „ესკო“-ს აძლევს უფლებას გადაავადოს გადახდები სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული მომწოდებლების მიმართ, მანამ სანამ აღნიშნული კლიენტებისგან გადახდები არ იქნება მიღებული. წინამდებარე დასკვნის თარიღისთვის, მიმდინარეობს მოლაპარაკებები მხარეებს შორის გადახდის გრაფიკის შესადგენად.

დაბალი რისკის ბალანსებში შემავალი 7,7 მილიონი ლარი არ არის დარეზერვებული, ვინაიდან მხარეებს შორის 2024 წლის 31 მაისს გაფორმდა ხელშეკრულება, რომელიც სს ესკო-ს საშუალებას აძლევს მიიღოს გადახდები შეთანხმებული ვადის განმავლობაში. ხელშეკრულების არარსებობის შემთხვევაში 100%-იანი რეზერვი შეიქმნებოდა აღნიშნულ ნაშთზე. დაბალი რისკის ბალანსებში შემავალი 12,7 მილიონი ლარი მიეკუთვნება სხვადასხვა ვადაგადაცილებულ დებიტორს. სტანდარტულ შემთხვევაში აღნიშნული ბალანსები ექვემდებარება სრულად გაუფასურებას ფასს 9-ის მიხედვით, თუმცა მენეჯმენტს, სახელმწიფო ორგანოებთან ზეპირი შეთანხმების და სახელმწიფოსთან დაკავშირებული აღნიშნული მხარეების ელექტროენერგიის დისტრიბუციისთვის სტრატეგიული მნიშვნელობის გათვალისწინებით, აქვს მოლოდინი, რომ მოთხოვნები დაიფარება ან მოხდება გაქვითვა სახელმწიფოსთან დაკავშირებულ ბალანსებთან. კომპანია მიიჩნევს, რომ გაუფასურების რეზერვი აღნიშნულ ბალანსებზე არამატერიალურია არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით.

მოძრაობა გაუფასურების რეზერვში სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში წლის განმავლობაში იყო შემდეგი:

ლარი	გაუფასურების რეზერვი	
	2023	2022
ნაშთი წლის დასაწყისში	(9,531,736)	(8,300,155)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების ანარიცხი	(9,317,018)	(1,231,583)
აღდგენები წლის განმავლობაში	-	-
ნაშთი წლის ბოლოს	(18,848,753)	(9,531,736)

რეზერვის ანგარიში სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში გამოიყენება გაუფასურების ზარალის აღრიცხვის მიზნით, მანამ სანამ აღდგენის ყველა შესაძლებლობა არ იქნება ამოწურული; ამ დროს ოდენობები ჩამოიწერება პირდაპირ ფინანსური აქტივის საპირწონედ.

გასული წლების გადაუხდელობის სტატისტიკის მიხედვით, კომპანიას მიაჩნია, რომ ზემოაღნიშნულის გარდა სხვა დამატებითი გაუფასურების რეზერვი არ არის საჭირო სავაჭრო მოთხოვნებთან დაკავშირებით.

(iii) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

2024 წლის 31 დეკემბერს, კომპანია ფლობს 33,042,228 ლარის ოდენობით ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს (2023 წელს: 28,052,230 ლარი), რაც წარმოადგენს მოცემულ აქტივებზე მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წამყვან ქართულ ბანკებშია განთავსებული, რომელთა მოკლევადიანი ემიტენტის დეფოლტ რეიტინგი, Fitch-ის სარეიტინგო სააგენტოს რეიტინგის მიხედვით არის B.

გაუფასურება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე ფასდება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე და ასახავს დაქვემდებარებების მოკლე ვადიანობას. კომპანია მიიჩნევს, რომ მის ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი, მისი კონტრაქტების გარე საკრედიტო რეიტინგებზე დაყრდნობით.

(iv) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანია სირთულეებს შეხვდება იმ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულებაში, რომლებიც დაკმაყოფილებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდების გზით. კომპანიის პოლიტიკა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით, მდგომარეობს იმის უზრუნველყოფაში, რომ ყოველთვის ჰქონდეს სათანადო ლიკვიდურობა მისი ვალდებულებების დასაკმაყოფილებლად მათი დაფარვის ვადის დადგომისას, როგორც ჩვეულებრივ, ასევე კრიზისულ გარემოებებში, მიუღებელი ზარალის გაწევის ან კომპანიის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები სრულად არის განთავსებული მიმდინარე ანგარიშზე ბანკში, რაც ასევე ხელს უწყობს კომპანიის ლიკვიდურობის მდგომარეობას.

ქვემოთ მოცემულია ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო დაფარვის ვადები, საფარადო საპროცენტო გადახდების ჩათვლით და ურთიერთგადაფარვის ხელშეკრულებების გავლენის გამოკლებით:

31 დეკემბერი 2024

ლარი არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები საიჯარო ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	12 თვეზე ნაკლები	1-2 წლამდე	2-5 წლამდე	5 წელზე მეტი
ვალდებულებები	2,919,149	4,444,958	701,835	701,835	2,807,342	233,945
ვალდებულებები	140,974,569	140,974,569	140,974,569	-	-	-
	<u>143,893,718</u>	<u>145,419,527</u>	<u>141,676,404</u>	<u>701,835</u>	<u>2,807,342</u>	<u>233,945</u>

31 დეკემბერი 2023

ლარი არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები საიჯარო ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	12 თვეზე ნაკლები	1-2 წლამდე	2-5 წლამდე	5 წელზე მეტი
ვალდებულებები	3,208,098	5,146,793	701,835	701,835	3,509,177	233,945
ვალდებულებები	85,022,667	85,022,667	85,022,667	-	-	-
	<u>88,230,765</u>	<u>90,169,460</u>	<u>85,724,502</u>	<u>701,835</u>	<u>3,509,177</u>	<u>233,945</u>

მოსალოდნელი არ არის, რომ ვადიანობის ანალიზში გათვალისწინებული ფულადი სახსრების ნაკადებს ადგილი ჰქონდეს მოსალოდნელზე მნიშვნელოვნად ადრე ან არსებითად განსხვავებული ოდენობით.

(v) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ საბაზრო ფასების ისეთი ცვლილება, როგორიც არის სავალუტო კურსები, საპროცენტო განაკვეთები და აქციის ფასები, იმოქმედებს კომპანიის შემოსავალზე ან მისი ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის ღირებულებაზე. საბაზრო რისკის მართვის მიზანს წარმოადგენს ბაზრის რისკებზე დამოკიდებულების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის პროცესში.

სავალუტო რისკი

საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს მიერ გამოშვებული „ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ბაზრის წესების“ მიხედვით კომპანია არ ექვემდებარება არსებით სავალუტო რისკს.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ხელმძღვანელობას არ აქვს ფორმალური პოლიტიკა იმის განსასაზღვრად, თუ რა ოდენობით უნდა ექვემდებარებოდეს კომპანია ფიქსირებულ ან ცვლად განაკვეთიან ინსტრუმენტებს. თუმცა, ახალი სესხების და კრედიტების აღების დროს გადაწყვეტილების მიღებისას მართვის გუნდი ხელმძღვანელობს საკუთარი მსჯელობით სესხის მოსალოდნელი სარგებლობის პერიოდის დასრულებამდე რომელი საპროცენტო განაკვეთი უფრო მომგებიანი იქნება კომპანიისთვის - ფიქსირებული თუ ცვალებადი.

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დაქვემდებარება

საანგარიშგებო თარიღისთვის, კომპანიის პროცენტიანი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის შემადგენლობა იყო შემდეგი:

ლარი	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023
ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ფინანსური აქტივები	33,042,228	28,052,230
ფინანსური ვალდებულებები	(2,919,149)	(3,208,098)
	<u>30,123,079</u>	<u>24,844,132</u>

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

კომპანია არ აღრიცხავს ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ან როგორც გასაყიდად გამიზნულს. შესაბამისად, ცვლილება საპროცენტო განაკვეთებში საანგარიშგებო თარიღისთვის არ იმოქმედებდა მოგებაზე ან ზარალზე, ან კაპიტალზე.

(c) კაპიტალის მართვა

კომპანიის საქმიანობის ხასიათიდან გამომდინარე, კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა. კომპანია არ წარმოადგენს გარედან დაკისრებული, კაპიტალის მოთხოვნების საგანს. გარდა ამისა, წლის განმავლობაში კაპიტალის მართვის მიდგომებში ცვლილებები არ მომხდარა.

16. პირობითი ვალდებულებები

(a) სასამართლო დავა

ხელმძღვანელობის აზრით, არ არსებობს მიმდინარე სასამართლო დავები და საჩივრები, რომელთაც შეიძლება არსებითი გავლენა ჰქონდეთ კომპანიის საოპერაციო შედეგებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე და რომლებიც არ არის წარმოდგენილი წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში.

(b) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოში

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ცვლილებები, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისაგან განსხვავებული ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. საგადასახადო წელი ღია რჩება საგადასახადო უწყებების მიერ განსახილველად, სამი თანმიმდევრული კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, კონკრეტულ ვითარებებში საგადასახადო წელი შესაძლოა უფრო დიდი ხნით დარჩეს ღია.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს კომპანიის ინტერპრეტაციისაგან და მათ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე, თუ საგადასახადო ორგანო შესძლებს საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირებას.

17. დაკავშირებული მხარეები

(a) ოპერაციები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან

(i) უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობამ წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რომელიც შესულია ხელფასების და გასამრჯელოების კატეგორიაში (შენიშვნა 7):

ლარი	2024	2023
ხელფასები და ბონუსები	669,018	661,407

(b) ოპერაციები საქართველოს მთავრობასთან

საქართველოს მთავრობა პირდაპირ ფლობს კომპანიის წილების 100%-ს (2023: 100%) და ხმის მიცემის უფლებების 100%-ს და აღნიშნული აძლევს მთავრობას არსებით გავლენას კომპანიაზე. ამასთანავე, კომპანია აწარმოებს ყოველდღიურ ოპერაციებს რიგ საწარმოებთან, რომლებიც კონტროლდება, ერთობლივად კონტროლდება ან არის საქართველოს მთავრობის მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშ. მთავრობასთან დაკავშირებულ სუბიექტებთან განხორციელებულ ოპერაციებთან დაკავშირებით კომპანიამ აირჩია ბასს 24-ით (დაკავშირებული მხარის განმარტებითი შენიშვნები) ნებადართული გათავისუფლების გამოყენება, რაც იძლევა დაკავშირებული მხარის განმარტებითი შენიშვნების შემცირებული სახით წარდგენის შესაძლებლობას.

ერთობლივად, მაგრამ არა ინდივიდუალურად, მნიშვნელოვანი ოპერაციები

კომპანია ოპერირებს ენერგოსექტორში, რომელშიც დომინირებენ საწარმოები, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ კონტროლდება საქართველოს მთავრობის მიერ, მთავრობასთან დაკავშირებული საწარმოების საშუალებით.

აღნიშნულ ოპერაციებს ადგილი აქვთ კომპანიის ჩვეულებრივი ბიზნეს საქმიანობის პროცესში იმ პირობებზე, რომლებიც შესაძარისია სხვა საწარმოების პირობებთან, რომლებიც არ არიან დაკავშირებული მთავრობასთან. კომპანიამ დაადგინა შესყიდვების პოლიტიკა და პროდუქტებისა და მომსახურების შესყიდვების დამტკიცების პროცესები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული იმაზე წარმოადგენენ თუ არა კონტრაქტები მთავრობასთან დაკავშირებულ საწარმოებს.

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის, ხელმძღვანელობა აფასებს, რომ კომპანიის

მიერ სხვა მთავრობასთან დაკავშირებულ საწარმოებთან დადებული მნიშვნელოვანი გარიგებების ჯამური ოდენობა არის მისი საბალანსო ელექტროენერგიის და გარანტირებული სიმძლავრის გაყიდვების სულ მცირე 8% (2023: 12%) და მისი საბალანსო ელექტროენერგიის და გარანტირებული სიმძლავრის შესყიდვების 25% (2023: 45%).

18. შემდგომი მოვლენები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია კომპანიის მენეჯმენტის მიერ გამოსაშვებად 2025 წლის 28 ივლისის მდგომარეობით. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომ, აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნებამდე, არ მომხდარა არავითარი მნიშვნელოვანი მოვლენა, რომელიც გავლენას მოახდენდა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

19. შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების საფუძველზე, გარდა ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც შეფასებულია გადაფასებული ოდენობებით.

20. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ

ქვემოთ განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში.

(a) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია კომპანიის შესაბამის სამუშაო ვალუტაში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება კომპანიის სამუშაო ვალუტაში ხდება საანგარიშგებო თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოადგენს სხვაობას პერიოდის დასაწყისში არსებულ სამუშაო ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას (კორექტირებული ეფექტური პროცენტით და გადახდებით პერიოდის განმავლობაში) და უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას შორის, რომელიც კონვერტირებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება, გადაყვანილია კომპანიის სამუშაო ვალუტაში სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში, რომლებიც ფასდება პირვანდელი ღირებულებით, კონვერტირდება გარიგების თარიღისთვის არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული სხვაობა როგორც წესი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(b) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

სავაჭრო მოთხოვნები და გამოშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები თავდაპირველად აღიარდება წარმოშობის მომენტში. ყველა სხვა ფინანსური აქტივის და ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხორციელდება გარიგების თარიღისთვის, როდესაც კომპანია ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის ხელშემკვერელი მხარე.

ფინანსური აქტივი (თუ ის არ არის სავაჭრო მოთხოვნა არსებითი საფინანსო კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება, თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიან ღირებულებას

დამატებული (არა სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ერთეულისთვის) მის შეძენასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი საფინანსო კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად ფასდება გარიგების ფასით.

(ii) ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე, როგორც ფასდება: ამორტიზებული ღირებულებით; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიცია სავალო ინსტრუმენტებში; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიცია წილობრივ ინსტრუმენტებში; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მანამ სანამ „კომპანია“ არ შეცვლის ფინანსური აქტივების აღრიცხვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა ჩართული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირებულია ბიზნეს მოდელის ცვლილების შემდგომ პირველი სააღრიცხვო პერიოდის პირველივე დღეს.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ინვესტიცია სავალო ინსტრუმენტებში ფასდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციების, რომლებიც არ არის გამიზნული ვაჭრობისთვის, თავდაპირველი აღიარებისას „კომპანია“ აქვს შეუქცევადი არჩევანის უფლება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახოს ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებაში განხორციელებული შემდგომი ცვლილებები. არჩევანი კეთდება კონკრეტული ინვესტიციების მიხედვით.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ კლასიფიცირდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. აღნიშნული მოიცავს ყველა წარმოებულ ფინანსური აქტივს. თავდაპირველი აღიარებისას, „კომპანია“ შეუქცევადი არჩევანის უფლება აქვს, ფინანსური აქტივი, რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასების კრიტერიუმებს, შეაფასოს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ამგვარი კლასიფიკაცია მთლიანად აღმოფხვრის, ამ მნიშვნელოვნად ამცირებს სააღრიცხვო შეუსაბამოებს, რომლებიც სხვაგვარად წარმოიშვებოდა.

ფინანსური ვალდებულებები - კლასიფიკაცია, შემდგომი შეფასება და შემოსულობა და ზარალი

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც ფასდება - ამორტიზებული

ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ის კლასიფიცირდება როგორც სავაჭრო ფლობილი, წარმოებული ან გამიზნულია ესეთად თავდაპირველი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა ამონაგებით და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები შემდგომ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობები და ზარალები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ასევე აღიარება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიცირება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები მოდიფიცირებულია, კომპანიამ უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა მოდიფიცირებული აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი მოდიფიცირება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. კომპანია ახორციელებს მოცემული მოდიფიცირების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მოდიფიცირებული ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. კომპანია აფასებს არსებითია თუ არა მოდიფიცირება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

კომპანია ასკვნის, რომ მოდიფიცირება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;

თუ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, მოდიფიცირებული აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ მოდიფიცირების შედეგად ფინანსური აქტივის აღიარება არ წყდება. ამ შემთხვევაში, „კომპანია“ ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა ითვლება როგორც შეცვლილი ან მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება, რომელიც დისკონტირდება აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და არის ამორტიზებული მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანია წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მოდიფიცირებულია მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება მოდიფიცირებული ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი მოდიფიცირებულ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ მოდიფიცირებულ პირობებთან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ მოდიფიცირება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას, „კომპანია“ იყენებს ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც მოდიფიცირება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას „კომპანია“ აღიარებს ესეთი მოდიფიცირებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, მოდიფიცირების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ მიიჩნევა მოდიფიცირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან. საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, კომპანია ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ შესაბამისად იცვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთიც.

კომპანია აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. კომპანია ასკვნის, რომ მოდიფიცირება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური ვალდებულების ვალუტაში;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;
- კონვერტაციის პირობის დამატება;
- ფინანსური ვალდებულების სუბორდინაციის ცვლილება.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი/მიღებული თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების მოდიფიცირება მიჩნეულია ვალის დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან გადასახადი აღიარებულია ვალის დაფარვიდან მიღებულ მოგებასა ან ზარალში. თუ გაცვლა ან მოდიფიცირება არ არის მიჩნეული ვალის დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზებულია მოდიფიცირებული ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი ნაკადების მიღების სახელშეკრულებო უფლებებს გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც კომპანია არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და კომპანია არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე კონტროლს.

კომპანია დებს გარიგებებს, რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანია წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მისი სახელშეკრულებო ვალდებულებები დაკმაყოფილებულია, უქმდება ან ვადა გასდის. კომპანია ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როცა მისი პირობები არის მოდიფიცირებული და მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად განსხვავდება, რა შემთხვევაშიც მოდიფიცირებულ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი გადაცემული არაფულადი აქტივების და ნაკისრი ვალდებულებების ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგადაფაროს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება.

(c) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

კომპანია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ზარალის რეზერვებს აღიარებს:

- ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე;
- სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებულ ინვესტიციებზე სავალო ინსტრუმენტებში; და
- სახელშეკრულებო აქტივებზე.
- კომპანია აფასებს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით, შემდეგი შემთხვევების გარდა, როდესაც ფასდება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:
- სასესხო ფასიანი ქაღალდები, რომლებსაც საანგარიშგებო თარიღისთვის აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა სასესხო ფასიანი ქაღალდები და საბანკო ნაშთები, რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას, კომპანია ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი არასაჭირო ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ

ინფორმაციას და ანალიზს, კომპანიის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

კომპანია ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდად მიიჩნევს როდესაც მას 25 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტირებულად მაშინ, როდესაც:

- არ არის სავარაუდო, რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს თავის საკრედიტო ვალდებულებებს კომპანიის მიმართ, კომპანიის მიერ სესხის უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ესეთის არსებობის შემთხვევაში); ან
- ფინანსური აქტივი 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებულია, მოთხოვნის სახეობის მიხედვით.
- მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას გამოყენებული მაქსიმალური პერიოდი შეესაბამება მაქსიმალურ სახელშეკრულებო პერიოდს, რომლის განმავლობაშიც კომპანია ექვემდებარება საკრედიტო რისკს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის საკრედიტო ზარალების ალბათობით შეწონილი შეფასება. საკრედიტო ზარალი ფასდება ყველა ფულადი დანაკლისის მიმდინარე ღირებულებით (ანუ სხვაობა ორგანიზაციიდან ხელშეკრულების მიხედვით მიღებულ ფულად ნაკადებსა და მოსალოდნელ მისაღებ ფულად ნაკადებს შორის).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირდება ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

გაუფასურების წარდგენა

ზარალის რეზერვი ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე, აკლდება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ჩამოწერილია როდესაც კომპანიას აღარ აქვს მისი მთლიანობაში ან ნაწილობრივ ამოღების გონივრული მოლოდინი. კომპანია ინდივიდუალურად აფასებს ჩამოსაწერ ოდენობას და ვადებს, იმის მიხედვით არის თუ არა გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ მოხერხდება თანხის ამოღება. კომპანია აღარ ელის მნიშვნელოვანი ოდენობის ამოღებას ჩამოწერილი თანხიდან. თუმცა, ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება კიდევ დაექვემდებაროს აღსრულების მცდელობას კომპანიის მხრიდან ვადაგასული თანხების ამოღების პროცედურების შესაბამისად.

(ii) არაფინანსური აქტივები

კომპანიის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგების გარდა) გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება. განუსაზღვრელი მომსახურების ვადის მქონე ან ჯერ გამოსაყენებლად ხელმოუწვდომელი არამატერიალური აქტივებისთვის, ანაზღაურებადი ღირებულება ფასდება ყოველ წელს ერთიდაიგივე დროს. გაუფასურების ზარალი აღიარდება თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის სავარაუდო ანაზღაურებად ღირებულებას.

აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან

ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის თვითღირებულება) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები სავარაუდო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით), რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივების დამახასიათებელ რისკებს. გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რაც ახდენს ფულადი ნაკადების შემოდინების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობიდან, რომლებიც დიდწილად დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ფულადი შემოდინებებისგან. გაუფასურების ზარალები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალები ფასდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის, ნებისმიერ მინიშნებაზე იმისა, რომ ზარალი შემცირდა ან აღარ არსებობს. გაუფასურების ზარალის აღდგენა ხდება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი აქვს ცვლილებას ანაზღაურებადი ღირებულებას განსაზღვრებაში გამოყენებულ შეფასებებში. გაუფასურების ზარალი აღდგენილია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რაც იქნებოდა განსაზღვრული (ცვეთის ან ამორტიზაციის გამოკლებით) გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

(d) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ერთეულები თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით. შემდგომ, ძირითადი საშუალებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, გარე დამოუკიდებელი შემფასებლების მიერ პერიოდული შეფასების მიხედვით, გამოკლებული შემდგომი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი.

თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. თუ ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვან ნაწილებს სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალების ცალკე ერთეულების სახით (ძირითადი კომპონენტები).

ძირითადი საშუალებების გასვლით მიღებული ნებისმიერი ამონაგები ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან მიღებულ ამონაგებსა და ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და აისახება წმინდად მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში როგორც სხვა შემოსავლები ან სხვა ხარჯები. გადაფასებული აქტივების გაყიდვისას, ნებისმიერი დაკავშირებული ოდენობა შეტანილი გადაფასების რეზერვში, როგორც გადაფასების ნამეტი, გადატანილია გაუნაწილებელ მოგებაში.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალებების ნაწილის შეცვლის ღირებულება აისახება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში, თუ სავარაუდოა, რომ კომპონენტში განთავსებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი შემოედინება კომპანიაში და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. გამოცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) გადაფასება

გადაფასების შედეგად ძირითადი საშუალებების ღირებულების ზრდა აისახება პირდაპირ გადაფასების რეზერვში, კაპიტალში, გარდა შემთხვევისა, როდესაც ის აღადგენს წინა პერიოდის გადაფასების შემცირებას აღიარებულს მოგებაში ან ზარალში. ამ შემთხვევაში ის აღიარდება

მოგებაში ან ზარალში. გადაფასების შედეგად ძირითადი საშუალებების ღირებულების შემცირება აისახება მოგებაში ან ზარალში, გარდა შემთხვევისა, როდესაც ის აღადგენს წინა პერიოდის გადაფასების ზრდას, აღიარებულს პირდაპირ სხვა სრულ შემოსავალში. ამ შემთხვევაში აღდგენის ოდენობა აღიარდება პირდაპირ სხვა სრულ შემოსავალში.

(iv) ცვეთა

ძირითადი საშუალებების ერთეულები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და მზადყოფნა მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ხოლო საწარმოს შიდა ძალებით დამზადებული აქტივები - მათი სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან. ცვეთა ანგარიშდება აქტივის თვითღირებულებას გამოკლებული ნარჩენი ღირებულება.

ცვეთა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით, ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების მოსალოდნელ ფორმას.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში, შემდეგია:

- სატრანსპორტო საშუალებები	5 წელი;
- ავეჯი და მოწყობილობები	4-5 წელი;
- კომპიუტერები და ტექნიკური აღჭურვილობა	4-5 წელი;

ცვეთის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს გადაიხედება და შესაბამის შემთხვევაში კორექტირდება.

(e) სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით. დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებას, აღიარდება კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

(f) დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები

დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და ხარჯად აღირიცხება შესაბამისი მომსახურების გაწევისას. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ფარგლებში, თუ კომპანიას ექნება მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება გადაიხადოს ეს თანხა დაქირავებული პირის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების შედეგად და როდესაც ამგვარი ვალდებულება საიმედოდ შეიძლება იყოს შეფასებული.

(g) შემოსავალი

(i) ელექტროენერგიის რეალიზაცია

შემოსავალი ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან, ელექტროენერგიის ექსპორტის ჩათვლით, ჩვეულებრივი საქმიანობისას, განისაზღვრება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით. კომპანია არ ახორციელებს უკან დაბრუნებებს, სავაჭრო და რაოდენობრივ ფასდათმობებს. შემოსავალი აღიარდება მაშინ, როდესაც არსებობს გონივრული მტკიცებულება, როგორც წესი გაფორმებული სავაჭრო ხელშეკრულების სახით, რომლის მიხედვითაც მომხმარებელს გადაეცა ფლობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკები და ანაზღაურება, სავარაუდოა ანაზღაურების ამოღება, დაკავშირებული ხარჯების და ელექტროენერგიის შესაძლო უკანდაბრუნებების საიმედოდ შეფასება არის შესაძლებელი,

რეალიზებულ ელექტროენერგიასთან მიმართებაში ხელმძღვანელობის სამომავლო ჩართულობა აღარ არის საჭირო და შემოსავლების ოდენობის საიმედოდ შეფასება არის შესაძლებელი. თუ მოსალოდნელია ფასდათმობა, რომლის ღირებულების საიმედოდ განსაზღვრა არის შესაძლებელი, მაშინ ასეთი ფასდათმობა აღიარებულ უნდა იქნას შემოსავლის შემცირების სახით გაყიდვების აღიარების დროს.

საბალანსო ელექტროენერგიის რეალიზაციისას, რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ხდება მაშინ, როდესაც ელექტროენერგია მიეწოდება ელექტროსისტემის იმ წერტილს, საიდანაც ნაწილდება მომხმარებელზე ელექტროსადენების მეშვეობით და ელექტროენერგია ითვლება მიღებულად მომხმარებლის მიერ.

2014 წლის სექტემბრიდან, კანონმდებლობაში მომხდარი ცვლილებების შედეგად, კომპანია მოქმედებს გარანტირებული სიმძლავრის შემენისა და რეალიზაციის ოპერაციაში, როგორც პრინციპული და შესაბამისად აღიარებს შემოსავლებსა და შესაბამის რეალიზებული საქონლის თვითღირებულებას. კომპანია არ არიცხავს საკომისიოს გარანტირებული სიმძლავრის შესყიდვასა და რეალიზაციაზე. 2014 წლის 1 სექტემბრამდე, გარანტირებული სიმძლავრის შესყიდვისა და რეალიზაციის ოპერაციებში კომპანია მოქმედებდა როგორც აგენტი და არა როგორც პრინციპალი. კლიენტებისგან მიღებული არაფულადი ანაზღაურება ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, კომპანიის მიერ არაფულად ანაზღაურებაზე კონტროლის მოპოვების თარიღის მითითებით. შეფასების თარიღის შემდეგ მომხდარი ცვლილებები არაფულადი ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებაში არ არის შეტანილი გარიგების ფასში.

(ii) მომსახურება

შემოსავლის აღიარება ხდება კომპანიის მიერ შესაბამისი კანონმდებლობებისა და რეგულაციების ფარგლებში გაწეული მომსახურების მიხედვით, როდესაც შემოსავლის თანხა შესაძლოა საიმედოდ შეფასდეს და სავარაუდოა, რომ ოპერაციებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებელი კომპანიაში შემოედინება.

(iii) შესასრულებელი ვალდებულებები

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების მიხედვით, შესასრულებელი ვალდებულებების შესრულების ხასიათის და ვადების შესახებ, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების და დაკავშირებული შემოსავლის აღიარების პოლიტიკების ჩათვლით:

საქონლის/მომსახურების სახეობა	შესასრულებელი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხასიათი და ვადები, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების ჩათვლით	შემოსავლის აღიარება ფასს 15-ის მიხედვით
ელექტროენერგიის გაყიდვა (ადგილობრივ და უცხოურ ბაზრებზე), მოიცავს შემდეგის გაყიდვიდან მიღებულ შემოსავალს:	მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების საფუძველზე განხორციელებული გაყიდვების შედეგად, როგორც ადგილობრივ ასევე უცხოურ ბაზრებზე, კლიენტები მოიპოვებენ კონტროლს ელექტროენერგიაზე კომპანიის მიერ ქსელის საშუალებით ელექტროენერგიის მიწოდების თანადროულად.	შემოსავლის აღიარება ხდება გარკვეული დროის განმავლობაში მომსახურების გაწევასთან ერთად, გადაცემული ელექტროენერგიის მოცულობის მიხედვით.
საბალანსო ელექტროენერგია; გარანტირებული სიმძლავრე; იმპორტირებული და ექსპორტირებული ელექტროენერგია;	კომპანიის მიერ ტარიფის დათვლა ხდება ყოველთვიურად, აღნიშნული პერიოდისთვის შესყიდული ელექტროენერგიის ფაქტობრივი ფასების მიხედვით.	ერთად, გადაცემული ელექტროენერგიის მოცულობის მიხედვით.
კლიენტებისთვის მომსახურების გაწევა (ადგილობრივი და უცხოური) მოიცავს	გაყიდვებთან დაკავშირებით ფასდაკლებები არ არსებობს. გაყიდვების ხელშეკრულებები არ მოიცავს მნიშვნელოვან საფინანსო კომპონენტს.	
	„ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ბაზრის წესების“ თანახმად, აბონენტებმა უნდა გადაუხადონ კომპანიას წინასწარ განსაზღვრული მომსახურების საფასური გადაცემული ელექტროენერგიის მოცულობიდან	შემოსავალი აღიარდება გარკვეული დროის

ფიქსირებული ტარიფით	გამომდინარე.	განმავლობაში, მომსახურების
მომსახურების გაწევიდან მიღებულ	გაყიდვების ხელშეკრულებები არ მოიცავს მნიშვნელოვან საფინანსო კომპონენტს.	გაწევასთან ერთად.
შემოსავალს.		

(h) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

კომპანიის ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- საპროცენტო შემოსავალი;
- საპროცენტო ხარჯი;
- სავალუტო ამონაგები ან ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებზე, საბალანსო ელექტროენერგიის გარდა.

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

საბალანსო ელექტროენერგიის ტარიფი დგინდება საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ბრძანების - „ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ზაზრის წესების“ მიხედვით. ტარიფების დადგენისას, კომპანია ითვალისწინებს საკუთრობით გამოწვეულ ცვლილებებს და ახდენს საბალანსო ელექტროენერგიის ფასის შესაბამის კორექტირებას. საბალანსო ელექტროენერგიის გაყიდვასთან დაკავშირებული სავალუტო ამონაგები ან ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებზე აღიარებულია "შემოსავლის" და "რეალიზებული საქონლის თვითღირებულების" მუხლებში. გარანტირებული სიმძლავრის მომსახურების ტარიფს „საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია“ („სემეკი“) ადგენს.

(i) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს. მიმდინარე გადასახადები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში გარდა შემთხვევისა, როდესაც ის უკავშირდება საწარმოთა შერწყმას, პირდაპირ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ ერთეულებს.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება ან მოთხოვნა, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია საანგარიშგებო თარიღისათვის, აგრეთვე, წინა წლების საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი კორექტირება. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება აგრეთვე მოიცავს დივიდენდებთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და გამოიყენება საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა საფინანსო დაწესებულებებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში უნდა შესულიყო 2023 წლის 1 იანვრიდან. 2022 წელს საქართველოს მთავრობამ დაამტკიცა ცვლილებები საფინანსო დაწესებულებებისთვის მოქმედი მოგების გადასახადის მოდელში, რომელიც 2023 წლიდან მოქმედებს. კანონმდებლობაში შეტანილი ცვლილებების მიხედვით, საფინანსო დაწესებულებების ნაწილი ესტონურ საგადასახადო მოდელზე აღარ გადავა.

მოგების გადასახადით დაბეგრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას, როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა მოგების განაწილებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. ამასთან საგადასახადო ობიექტი მოიცავს ხარჯებსა და სხვა გადახდებს, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებები და ზღვარს გადაცდენილი წარმომადგენლობითი ხარჯები.

საგადასახადო ანაზღაურება ხელმისაწვდომია 2008-2016 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე გადახდილ მიმდინარე გადასახადზე, თუ ასეთი მოგება განაწილდება 2017 ან შემდეგ წლებში.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, როდესაც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად გადახდის ფაქტობრივი თარიღისა ან იმ პერიოდისა, რომლისთვისაც გადაიხდება დივიდენდები. საგადასახადო ვალდებულების თანხა დივიდენდების განაწილებაზე გამოითვლება როგორც წმინდა განაწილების თანხის 15/85-ი.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით მოგების გადასახადით იბეგრება ასევე ზოგიერთი ოპერაცია, როგორიცაა ხარჯის გაწევა, რომელიც არ უკავშირდება ეკონომიკურ საქმიანობას, უსასყიდლო მიწოდება და ზღვრულ ოდენობაზე გადაჭარბებით წარმომადგენლობითი ხარჯების გაწევა. კომპანია ამგვარი ოპერაციების დაბეგრას ბასს 12-ის (მოგების გადასახადები) ფარგლებს გარეთ განიხილავს და მათ აღრიცხავს, როგორც მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადებს.

(j) იჯარები

ხელშეკრულების დადებისას, კომპანია განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ.

როგორც მოიჯარე

კომპანია აღიარებს აქტივს გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღისთვის. აქტივი გამოყენების უფლებით თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ ოდენობას კორექტირებულს ნებისმიერი საიჯარო გადახდებით, რომლებიც დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელდა, დამატებული ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირ გაწეული ხარჯები და აქტივის დაშლის და შესაბამისი აქტივის გატანის ან მისი აღდგენის ან იმ ტერიტორიის აღდგენის ხარჯები სადაც აღნიშნული აქტივი მდებარეობდა, გამოკლებული ნებისმიერი მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდები.

შემდგომ ხდება „აქტივი გამოყენების უფლებით“ ცვეთა წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის დაწყებიდან მისი დასრულების თარიღამდე, გარდა შემთხვევებისა როდესაც იჯარა გადასცემს შესაბამისი აქტივის საკუთრებას კომპანიას იჯარის ვადის ბოლოს, ან იმ შემთხვევაში თუ აქტივი გამოყენების უფლებით თვითღირებულება ასახავს კომპანიის მხრიდან შესყიდვის შესაძლებლობის გამოყენებას. ამ შემთხვევაში მოხდება „აქტივი გამოყენების უფლებით“ ცვეთა შესაბამისი აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის მანძილზე, რომელიც ძირითადი საშუალებების მსგავს საფუძველზე განისაზღვრება. ამასთანავე, „აქტივი გამოყენების უფლებით“ პერიოდულად შემცირებულია გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების კონკრეტული გადაფასებებით.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იმ საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც არ არის გადახდილი დაწყების თარიღისათვის, დისკონტირებული იჯარაში ჩართული საპროცენტო განაკვეთით ან, თუ აღნიშნული განაკვეთის განსაზღვრა დროულად ვერ ხერხდება, კომპანიის ზღვრული სასესხო განაკვეთით. ზოგადად, კომპანია დისკონტირების განაკვეთად მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს იყენებს.

საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში შეტანილი საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს, მათ შორის არსებითად ფიქსირებულ გადასახდელებს.

საიჯარო ვალდებულება შემდგომ გაზრდილია საპროცენტო ხარჯით საიჯარო ვალდებულებაზე და შემცირებულია განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. საიჯარო ვალდებულება ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. ის გადაფასებულია, თუ კომპანია შეცვლის მის შეფასებას იმისა, გამოიყენებს თუ არა ის შესყიდვის, გახანგრძლივების ან შეწყვეტის შესაძლებლობას ან არსებობს თუ არა გადახდილი არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები.

როდესაც საიჯარო ვალდებულება მსგავსი გზით გადაფასდება, ხდება აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულების შესაბამისი კორექტირება, ან აღრიცხულია მოგებაში ან ზარალში თუ აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულება შემცირებულია ნულამდე.

კომპანიამ აირჩია არ აღიაროს აქტივები გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებები დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისთვის, გადაცემის ხაზების ბომპზე წვდომის უფლების ჩათვლით. კომპანია აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადის მანძილზე.

საიჯარო ვადა ასახავს კომპანიის გონივრულ შეფასებას იმ პერიოდისა, რომლის განმავლობაშიც შესაბამისი აქტივი იქნება გამოყენებული. საიჯარო ვადის განსაზღვრისას კომპანია აფუძნებს მის მსჯელობას კონტრაქტის და შესაბამისი აქტივის ფართო ეკონომიკაზე და არა მხოლოდ სახელშეკრულებო პირობებზე, რაც იძლევა საშუალებას, რომ ფაქტორები როგორებიცაა ეკონომიკური ჯარიმები, საკანონმდებლო მიდგომა იჯარის განახლებაზე, მოსალოდნელი ცვლილებები რეგულაციაში და კომპანიის სამომავლო ბიზნეს გეგმები ეფექტურად იყოს ასახული საიჯარო ვადის შეფასებაში.

(i) ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოებში

„კომპანიის“ წილი მეკავშირე საწარმოებში მოიცავს წილებს ერთობლივ საწარმოებში.

ერთობლივი საწარმო წარმოადგენს გარიგებას, რომელშიც „კომპანიას“ აქვს ერთობლივი კონტროლი, რომლის საშუალებითაც „კომპანიას“ აქვს უფლებები გარიგების წმინდა აქტივებზე, და არა უფლებები მის აქტივებზე და ვალდებულებები მის ვალდებულებებზე. წილები ერთობლივ საწარმოებში აღირიცხება წილობრივი მეთოდის გამოყენებით და თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით. ინვესტიციის თვითღირებულება მოიცავს გარიგების ხარჯებს.

ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კომპანიის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის წილს ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში, სააღრიცხვო პოლიტიკებში განხორციელებული კორექტირებების შემდეგ (კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკებთან მოსარგებად), აღნიშნული არსებითი გავლენის დაწყების თარიღიდან, არსებითი გავლენის შეწყვეტის თარიღამდე.

როდესაც კომპანიის ზარალის წილი აჭარბებს მის წილს ინვესტიციებში მეკავშირე საწარმოებში, აღნიშნული წილის საბალანსო ღირებულება, ნებისმიერი გრძელვადიანი ინვესტიციების ჩათვლით, შემცირებულია ნულამდე, და შემდგომი ზარალების აღიარება წყდება, გარდა შემთხვევებისა, როდესაც კომპანიას აქვს ვალდებულება ან აქვს განხორციელებული გადახდები

ინვესტიციის ობიექტის სახელით.

21. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

კომპანიამ მიიღო ყველა ახალი ან შესწორებული საბუღალტრო სტანდარტი და ინტერპრეტაცია, რომლებიც გამოქვეყნებულია საერთაშორისო საბუღალტრო სტანდარტების საბჭოს მიერ და სავალდებულოა მიმდინარე ანგარიშგების პერიოდისთვის. კომპანიის მიერ ამ ახალი ან შესწორებული საბუღალტრო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების ზეგავლენა ჯერ არ არის შეფასებული.

ყველა ახალი ან შესწორებული საბუღალტრო სტანდარტი და ინტერპრეტაცია, რომელიც ჯერ არ არის სავალდებულო, ნაადრევად არ იქნა მიღებული.

ქვემოთ მოცემული ახალი და შესწორებული სტანდარტები, რომლებიც გამოქვეყნებულია საერთაშორისო საბუღალტრო სტანდარტების საბჭოს მიერ, ძალაში შედის 2024 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ დაწყებული საანგარიშო პერიოდებისთვის და გამოყენებულია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში:

1. IAS 1-ის ცვლილებები: ვალდებულებების კლასიფიკაცია როგორც მიმდინარე ან არამიმდინარე
 - o ძალაში შესვლის თარიღი: 2024 წლის 1 იანვარი
 - o მოკლე აღწერა: აღნიშნული ცვლილებები აზუსტებს კრიტერიუმებს, რომელთა საფუძველზეც ვალდებულებები კლასიფიცირდება მიმდინარე ან არამიმდინარე ვალდებულებებად, აქცენტით იმ უფლებებზე, რომლებიც საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებობს.
2. IFRS 16-ის ცვლილებები: იჯარის ვალდებულება გაყიდვა-გაქირავების ოპერაციაში
 - o ძალაში შესვლის თარიღი: 2024 წლის 1 იანვარი
 - o მოკლე აღწერა: აღნიშნული ცვლილებები განსაზღვრავს, როგორ უნდა შეფასდეს იჯარის ვალდებულება და როგორ უნდა აღიაროს კომპანიამ ნებისმიერი მოგება ან ზარალი გაყიდვა-გაქირავების ოპერაციაში.
3. IAS 12-ის ცვლილებები: გადავადებული გადასახადი აქტივებსა და ვალდებულებებზე, რომლებიც წარმოიქმნება ერთიან ტრანზაქციაში
 - o ძალაში შესვლის თარიღი: 2024 წლის 1 იანვარი
 - o მოკლე აღწერა: ცვლილებები ზღუდავს IAS 12-ის გათავისუფლების სფეროს, რაც კომპანიებს ავალდებულებს, აღიარონ გადავადებული გადასახადი იმ ტრანზაქციებზე, რომლებიც იწვევს თანაბარი ოდენობის დაბეგვრად და გამოსაკლებ დროებით სხვაობებს.

სტანდარტები და ცვლილებები, რომლებიც გამოქვეყნებულია, მაგრამ ჯერ არ ძალაში შესული ქვემოთ მოცემული ახალი და შესწორებული სტანდარტები, რომლებიც გამოქვეყნებულია საერთაშორისო საბუღალტრო სტანდარტების საბჭოს მიერ, მაგრამ ძალაში არ არის შესული 2024 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ დაწყებული საანგარიშო პერიოდებისთვის. კომპანიას არ გამოუყენებია აღნიშნული სტანდარტები და მიმდინარე ეტაპზე აფასებს მათ გავლენას მომავალ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე.

1. IFRS 18: ფინანსური ანგარიშგების წარმოდგენა და გამჟღავნება
 - o ძალაში შესვლის თარიღი: 2027 წლის 1 იანვარი
 - o მოკლე აღწერა: IFRS 18 შემოაქვს ახალი კატეგორიები და შუალედური მაჩვენებლები მოგებისა და ზარალის ანგარიშში და ავალდებულებს მენეჯმენტის მიერ განსაზღვრული ფინანსური მაჩვენებლების გამჟღავნებას.
2. IAS 21-ის ცვლილებები: გაცვლის შეუძლებლობა
 - o ძალაში შესვლის თარიღი: 2025 წლის 1 იანვარი
 - o მოკლე აღწერა: ცვლილებები განსაზღვრავს, როგორ უნდა შეაფასოს სუბიექტმა, შესაძლებელია თუ არა ვალუტის გაცვლა, და საბუღალტრო აღრიცხვის მოთხოვნებს იმ

შემთხვევაში, თუ გაცვლა შეუძლებელია.

3. IFRS 9-ისა და IFRS 7-ის ცვლილებები: ბუნებრივ რესურსებზე დამოკიდებული ელექტროენერგიის კონტრაქტები

- ძალაში შესვლის თარიღი: 2026 წლის 1 იანვარი
- მოკლე აღწერა: ცვლილებები აზუსტებს „საკუთარი მოხმარებისთვის“ მოთხოვნების გამოყენებას და საშუალებას აძლევს გარკვეულ კონტრაქტებს, დაექვემდებარონ ჰეჯირებისა და აღრიცხვის წესებს.